

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Bliski Wschód we współczesnym świecie (Ćw. audytoryjne), PG_00147284						
Kierunek studiów	Dyplomacja (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć z obszarów nauk humanistycznych lub nauk społecznych		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	2		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	4		Liczba punktów ECTS		3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Politologii -> Zakład Stosunków Międzynarodowych						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Wojciech Grabowski				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		50.0	80
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu "Bliski Wschód we współczesnym świecie" jest dostarczenie studentom dogłębnej wiedzy na temat geopolitycznych, społecznych, ekonomicznych i kulturowych aspektów regionu Bliskiego Wschodu, który odgrywa kluczową rolę na arenie międzynarodowej. Kurs ma na celu wykształcenie umiejętności analizy i interpretacji współczesnych wydarzeń oraz zjawisk zachodzących w regionie, a także zrozumienia ich wpływu na politykę globalną.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[DYPL3_W03] Ma zaawansowaną wiedzę o więziach społecznych, politycznych i kulturowych między ludźmi, strukturami i instytucjami funkcjonującymi w polityce oraz dyplomacji.	zna podstawowe zagadnienia dotyczące problematyki regionu	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[DYPL3_W05] Ma zaawansowaną wiedzę na temat historycznych, ekonomicznych, społecznych, prawnych, etycznych i kulturowych uwarunkowań życia politycznego konstruujących struktury społeczne i instytucje działające w dyplomacji.	ma wiedzę o zagrożeniach i wyzwaniach występujących na tym obszarze	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[DYPL3_W08] Ma zaawansowaną wiedzę na temat zmian zachodzących w strukturach społecznych i ich konsekwencjach pojawiających się w sferze polityki i dyplomacji	potrafi zanalizować i scharakteryzować główne zagrożenia i wyzwania w regionie Bliskiego Wschodu,	[SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[DYPL3_U03] Potrafi analizować i opisywać genezę i przebieg procesów i zjawisk społecznych, politycznych, prawnych ekonomicznych, kulturowych i etycznych w odniesieniu do dyplomacji.	ma świadomość globalnego oddziaływania zagrożeń dla bezpieczeństwa na Bliskim Wschodzie	[SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[DYPL3_K01] Rozumie potrzebę zdobywania wiedzy i nowych umiejętności.	wykazuje potrzebę doskonalenia swoich umiejętności	[SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
Treści przedmiotu	[DYPL3_U01] Potrafi prawidłowo interpretować i wyjaśniać zachowania jednostki i grup społecznych w życiu społecznym a zwłaszcza politycznym odnoszącym się do dyplomacji.	umie wyjaśnić przyczyny i następstwa sporów i konfliktów na tym	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	1-2. Bliski Wschód wprowadzenie do regionu a) Historia regionu (od starożytności, poprzez Osmanów, do II wojny światowej) Starożytne cywilizacje Narodziny Imperium (cywilizacji) Islamu Wojny Krzyżowe Imperium Osmanów Kolonializm europejski Ruchy i ideologie niepodległościowe (fundamentalistyczne i modernistyczne) Powstanie Izraela i wojny arabsko-izraelskie b) Geneza terminu Bliski Wschód c) Ramy polityczne i geograficzne regionu 3-6. System bezpieczeństwa na Bliskim Wschodzie a) Architektura bezpieczeństwa Bliskiego Wschodu Specyfika bezpieczeństwa regionu Ład arabski Turbulencje polityczne i militarne b) Teoria regionalnych kompleksów bezpieczeństwa Główne założenia Wrogość i przyjaźń Penetracja regionu Sekurytyzacja Czynniki społeczne c) Konflikty i wojny na Bliskim Wschodzie Izraelsko-irańska wojna hybrydowa Irańsko-saudyjskie wojny zastępcze Wojny domowe w Syrii i Jemenie 7-8. Współpraca regionalna państw autorytarnych na Bliskim Wschodzie a) Geneza i znaczenie regionalizmu na Bliskim Wschodzie b) Zależność między regionalizmem a typem reżimu politycznego c) Liga Państw Arabskich d) Rada Współpracy Arabskich Państw Zatoki e) Arabska Unia Maghrebu 9. Stosunki irańsko-arabskie - między współpracą i rywalizacją 10. Zderzenie tradycji z nowoczesnością na przykładzie transformacji Arabii Saudyjskiej a) Specyfika polityczna, gospodarcza i kulturowa Arabii Saudyjskiej b) Program rozwoju państwa Wiza 2030 c) Charakterystyka społeczeństwa tradycyjnych i współczesnych d) Przeszkody na drodze do modernizacji 11. Państwa Zatoki Perskiej a) wojna w Ukrainie 12. Polityka USA wobec regionu Bliskiego Wschodu a) Geneza obecności USA na Bliskim Wschodzie czyli ropa naftowa i zimna wojna b) Izrael, Iran i Arabia Saudyjska główni sojusznicy USA na Bliskim Wschodzie c) Zimna wojna (doktryny Eisenhowera i Cartera) d) I i II wojna w Zatoce Perskiej e) Amerykańska polityka bliskowschodnia od Obamy, przez Trumpa do Bidena (COVID-19 i wojna w Ukrainie) 13. Polityka Chin wobec regionu Bliskiego Wschodu a) Przyczyny wzrostu znaczenia Chin na Bliskim Wschodzie b) Nowy Jedwabny Szlak i zmiana porządku międzynarodowego c) Między chińskim soft power a hard power d) Rywalizacja amerykańsko-chińska na Bliskim Wschodzie (COVID-19 i wojna w Ukrainie) 14. Covid jako zmienna niezależna w polityce zagranicznej państw Zatoki Perskiej		
Wymagania wstępne i dodatkowe	.		
Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	zaliczenie ustne	51.0%	100.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	1. W. Grabowski, Współpraca regionalna państw autorytarnych: studium przypadku arabskich państw Bliskiego Wschodu, Gdańsk 2021 2. W. Grabowski, Beyond tradition and modernity: challenges of transformation in Saudi Arabia, <i>Rocznik Orientalistyczny</i>, vol. 74, no. 2, pp. 8297, 2021 3. W. Grabowski, Political regime type and regional cooperation a case study of Arab states, <i>Przegląd Strategiczny</i>, vol. 13, 2020, pp. 199-213. 4. W. Grabowski, Application of the Regional Security Complex Theory for security analysis in the Persian Gulf, <i>Atheneum</i>, 2020, pp. 18-31. 5. W. Grabowski, The Cooperation Council for the Arab States of the Gulf a study of Arab regionalism and integration, in: <i>International Theory Application in Asia and Africa</i>, M. Grabowski, T. Pugacewicz (eds.), Peter Lang Verlag, 2019, pp. 205-217 6. W. Grabowski, From speech act to extraordinary measures - securitization and hybrid warfare in Iran-Israel relations, <i>Przegląd Strategiczny</i>, Art. nr 15, 2022, doi: 10.14746/ps.2022.1.9. 7. W. Grabowski, The impact of COVID-19 on the Persian Gulf: the realist perspective, <i>Stosunki Międzynarodowe - International Relations</i>, t. 2, s. 111, 2022, doi: 10.12688/stomiedintrelat.17585.1.
	Uzupełniająca lista lektur	1. J. Zdanowski, <i>Stosunki międzynarodowe na Bliskim Wschodzie w XX wieku</i>, Kraków 2012 2. J. Zdanowski, <i>Historia Bliskiego Wschodu w XX wieku</i>, Wrocław 2010 3. W. Grabowski, Regionalizm w teorii realizmu. Casus Zatoki Perskiej, [w:] E. Haliżak, J. Czaputowicz /red./ <i>Teoria realizmu w nauce o stosunkach międzynarodowych. Założenia i zastosowania badawcze</i>, Warszawa 2014, s. 265-279. 4. K. Jędrzejczyk-Kuliniak <i>Kwestia zjednoczenia świata arabskiego funkcjonowanie Ligi Państw Arabskich</i>, w: K. Jędrzejczyk-Kuliniak K., Kwieciński L., Michalski B., Stadtmüller E.(red.) <i>Regionalizacja w stosunkach międzynarodowych. Aspekty polityczno-gospodarcze</i>, wyd. Adam Marszałek, Toruń 2008. 5. B. Bojarczyk, The Gulf Cooperation Council - regional integration mechanism, <i>Annales UMCS, Politologia</i>, 20(1), 2013, s. 69-85 6. R. Bania The Question of Identity inside the EU and the GCC Areas as the Factor Constructing the Process of Regional Integration, <i>Rocznik Orientalistyczny</i>, nr. 2, 2013, s. 32-53 7. I. Pszczółka Integracja monetarna państw Zatoki Perskiej, <i>Przyszłość integracji europejskiej. Uwarunkowania rozwoju gospodarczego Unii Europejskiej</i>, P. Misztal, W. Rakowski (red.), Warszawa 2012, s. 301-315. 8. A. Łukaszewicz, <i>Ewolucja systemów społeczno-ekonomicznych monarchii naftowych Zatoki Perskiej. Studium przypadku państw rentierskich</i>, Warszawa 2015
	Adresy eZasobów	Adresy na platformie eNauczanie:
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	1. Zdefiniuj Bliski Wschód jako region geograficzny i polityczny? Jak i kiedy powstał termin Bliski Wschód? Omów umowę Sykes-Picot i jej skutki. Wymień państwa Bliskiego Wschodu, wymień największe i najmniejsze państwa regionu, wymień i opisz państwa-pomosty, podaj inne określenia regionu i subregionów	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.